

Годишна цѣна за въ Цариград 7 сребарни петака, а за повѣи наскладъ 8 петака, но морска и Дунавска поща 10 петака. Шест мѣсечно спомоществованіе нѣма. Паритѣ напрѣд.

ГАЙДА

Пари и писма ше ся испроваждат до Г-на Д. Т. Бръкалова у Бал-Касан № 24, или до издателя П. Р. Славейков при Българ. Черква.

Писма неосвободени от поща, не сж пріети.

Сатирически Вѣстникъ за свѣтяваніе на Българи-тѣ.

Издавася на сѣки 15 дена.

Голѣмото село 3 Юліа 1864.

»Темна вода во облацѣхъ«, казуваше нѣйдѣ, ама не помни дѣ бѣше; но малко ни и трѣба дѣ го пише и кой го казва, стига да знайни че има таквиз работи тъмни като вода в облацитѣ.

Осѣщате ли са кои са тѣзи работи? — Не.

Ех че пак читатели имам *холом*! И пари не дават че и умни не стават. Четат Гайда на вересія, че и разбираието им и то халосия. Не са осѣщат ами да ги осѣщаш. Слушайте *убо* неосѣсталици! Да ви посвира че да ви са отвори утѣ-т.

Тъмна като вода в облацитѣ, е работата на Българитѣ в черковниѣ-т им въпрос, че ако питате на здраво и от вода в облацитѣ е по тъмна. Такваз като е работата, разбира са че да земем сега да гадкаме, какво ще излѣзе от грѣцкитѣ за него събрания, и от прѣдставителски-тѣ за него старания, какъвъ *кюляѣ* ще му нататрузят еднитѣ, и какъвъ качул ще му турят другитѣ не ни дава рѣка. И за туй ний, за поумно го намѣтваме, да почакаме, когато от тѣзи тъмната в облацитѣ вода плисне какъвъ-годѣ дѣжд. — да са молим само град да не падне.

Освѣн туй и ако да речехми да потѣлкуваме нѣщо за тѣзи работа, срѣщаме голѣми неудобства: Защото какво правят Гърцитѣ то прѣскача прѣз ручилото на Гайдата, а какво правят прѣдставителитѣ то не достига до Гайдата. За да кажем едно-що, трѣба или като *Свѣтъник-тѣ* умишлено да лѣжим и да фалим сичко; или като Пчелата на приумица да сѣдим и да корим сичко, и ако ни рекѣт едно, ний да разбираме двѣ, ако ни посочат надесно, ний да са обърнем налѣво. Гайдата е неспособна на таквиз тѣлкованія и за туй на мѣсто да каже на добръ за хатѣр, или на злѣ за пакост, ще рече: »Темна вода во облацѣхъ« е днес черковниѣт въпрос.

Едно само малечко тѣлкованийце, което можем да извадим от нѣкои дребни капчици на дѣжд-т който позапѣршулава от тъмната в облацитѣ вода е, че надеждата на въпросницитѣ, си-

рѣч на тѣзи от нашитѣ конто са занимават с въпросъ-т е че ще ся докопато единъ-т му край си-реч о *началото* на *множеството*, но другий-т му край *различието* на *народност*, каквото сочи ще го испуснат. Такваз нѣщо одушваше, можем да кажем, тѣпиѣ-т нос на Гайдата, такваз воня са дигна и от един запартѣк в-Анатоликос Астир (бр. 143-169). Впрочем, това тѣлкованийце остава под вмѣстителна, а цѣлий-т въпрос си остава пак *темна вода во облацѣхъ*.

На конец (без игла) ний ще исклучим политическата наша сгледа с-слѣднитѣ телеграфически извѣстія.

Балатово 31 Юліа

Прѣдставители тѣ рано озарана отидоха да прѣдставят не задоволството си от рѣшеніето на Грѣцкитѣ събрания. Тѣ имаха да прѣдставят още и едно свидѣтелство за ново-побългаряваніе то на тѣзи разбългарени, недобългарени и скрито Българи до нинѣ нашенци.

Фенерово 26 Юліа.

Разглобеното рѣшеніе на Грѣцкитѣ събрания, нѣколко мастори бѣчовари бѣха са зели да го сглубават и сочи да сж го постегнижи; защото сега в-останалиѣ-т от прѣдишнитѣ Грѣцки петѣци ще са събере пак Грѣцко събрание, ама не вече за Българскиѣ-т въпрос да разсуждава, ами за черковниѣ-т борѣ да промишлява, а че ще са прѣдложи като извънредно и *рѣшеніето* да му ударат сѣки по един обръч и тогаз да го прѣдадат на прѣдсѣдателя на тѣзи събрания, да направи от него каквото става.

Цариград. — Завчера во вторник имамхи чест да видим освободен от затвор и родолюбивий-т и дѣятелниѣт наш съотечественник Г. Динка. Навѣтован от Грѣцката в-Македония пропаганда Г. Динка, има доста врѣме как бѣ затворен, но най послѣ правосудіето на Императорскитѣ Министри, в-истязанията на работитѣ му намѣри го невинен и освободи го. Надѣмем са скоро да имамхи случай да зарадваме нашитѣ съотечественници и с-освободеніето на затворениѣт от Видни. С-пълно довѣрие в-правосѣдността на Правителството, както и

в-пewинност-та на тѣзи жѣртва на Гръцката злоба и на фанариотскитѣ интриги, ний очакваме това.

— В-три-четири заседание на тукашната община много приказки станахъ за управлението на *Свѣтъника*. Нашитѣ тука съотечественици чак сега са убѣдиха в-не-способност-та и саможивството на сегашни-т му редактор и са зеха, или него да вкарат в-пѣт, или да прѣдадат редакцията другичу, но види са че немогат нито едното нито другото да сполучат. Защото колкото са видѣ че своеглавството на сегашни-т редактор не е за поправяние, толкоз са позна че не е лесно и намѣрван-ието на другъ редактор.

Търново. — Тука са направи и друга една нова жалба до Н. Височество Али Паша с-която нашата Епархия моли Царското Правителство да са дигне Гръцкият Митрополит от Епархията и да са не замѣстя с-другъ пак от Гръцката Патриархия до дѣто не са даде съвършено удовлетворителен край на черковни-т въпрос, по основание на 8-тѣ точки. В-тая жалба са говорц пак за лѣжитѣ на Патриархията що лѣгала прѣд Ц. Правителство уж че Григор знаея Български, и свѣршва най подир, че от сега на татѣк додѣто не са свѣрше въпрос-т, какѣто и да е владика, макар и Българин от гръцката патриархия като е, не е приет. Тая жалба са подписа от сички тѣ тука граждани, разнасят я сега и по *казитѣ* да са подпише и с-втора поща ще я проведат в-Цариград.

Г-н Оджакова го докараха снощи от Видин и сега е запрѣн тука. Както са научаваме той са е расправил добръ во Видин и сега прѣдлежи само кефили-т си да даде и да излѣзе. — Миналата недѣля едно долгерско момче, там дѣто работали на къщата, zelo да си играе с една пушка да я свири уж на свирка, пушката била пълна, грѣмнува и го убива. На Дрънговски колиби Пейна прѣд нѣколко дена една нощ са запалва една къща от към вратата и тѣй изгарят вжтрѣ 5 души, свекърва, свѣха и три дѣца, йоще не са е одирило как са е случила тѣзи злочестина.

Пловдив. — Освѣн ежби между Гърци и Българи нѣма нѣщо по ново в-града ни. Гръцитѣ ги досущ фанашавата от как видѣха на новонаименовани-т Пловдивски владика миѣнието за Български-т въпрос; тѣх се ги блазнеше йоще че той ако и да не земе тѣхна страна, не ще барим тѣй явно да земе и Българска страна. Тѣз дение тѣ бѣха записани с-посрѣщанieto на новата хаджийка, съпругата на Гюмюш-Гердана от които очакват еа раскрѣви завѣжлив-т гръцизм в-градѣт ни. — Г-н Геров тукашни-т Руски Консул е на трѣгуване за градѣ-т ви (?) Той са позабави спорѣд вѣнчаванieto на новѣ-т наш съгражданин и доктор Г-на Рашка, който са оженва за дѣщерята на покойни-т Салча, бившата съпруга на убити-т прѣди врѣме Гюмюш-герданов.

Сопот. — Нашитѣ родолюбиви и доста учени млади-Господари таквоз едно голѣмо распадение и такваз една гореща ревност към просвѣщенieto имат, што то ни на час непрѣстануват от да са грижат за устройството и успѣх-т на училищата. Тѣ немогат да са стѣпят ако ако не идат два три пѣта на денѣт да обиколят училищата, за това улицата към училището им е станала като природна, краката им са научили на уст сѣка стѣпка, и често на мѣсто да идат с-намѣрение у дома си, тѣ не надѣйно са намѣрват в-*Метох-т* (да прощаваш събрках са) в-училището шѣх да кажа. И това не става само с-младитѣ, но и старитѣ наши чорбаджии сѣ толкоз обрѣгнали на тоз пѣт што уж в-къщата си отиват а пак са намѣрват в-*конак-т*, (уф да са не види макар пак събрках) в-училището да речѣ.

Наше село има право от сѣка старна да са горди с-своитѣ първенци, с-хора таквизи които често носят титлати *букара бабаларѣ*. Ний Г-не Свирчо, имаме таквиз остроумни и добросердечни чорбаджии, што от 24-тѣх часа на депонощ-то само два часа като употребят, извършват своитѣ си частни работи, а сичко останало врѣме, минута без да изгубят простират свотиѣ грижи и своето милосердие, за благополучieto на селото за доброто на сиротинята, но то това сѣкѣй може да исповѣда че в-разстоянието на 10 години с-тѣхнитѣ грижи и старания благосъстоянието на селото е толкоз успѣло, што неможе да са има никакво сумиѣние, че ако тѣй успѣва още за 10 години трѣба да извадят на мезат само развадинитѣ селски.

В-своето за доброто на селото смотрения нашитѣ Господари наредиха *кой-башитѣ* сѣкѣй мѣсец да правимъ-сѣчна равномѣтка, а тѣ само да прѣгледват и да одобряват. Работата е че до днес много мѣс. равномѣт. има събрани, ама за годишна равномѣтка чаками Куков-ден да дойде. До сега само е пригледана смѣтката на мѣнастирски-т имоти; воденицата са продаде, нивитѣ са продѣлиха, и още малко нѣщо остава да са расчистува. Какво са купи съ тѣзи пари, и какво става Св. Игумен остава с-второ да ви кажа.

Нийдѣ около село празно мѣсто не ни е останало, там дѣто пасяха на сиромаситѣ скотоветѣ там сега вече сѣ се разработени мѣста и чорбаджитѣ им събират плодетѣ, тѣзи мѣста им са паднаха мирас от голѣмото доброжелателство за народа.

Тѣз година ний имаме на сѣкѣдѣ посяно *родолюбие*, което вече озрѣя и ще го брибирами. То, като на зло, стана и сѣ роди много, што ще артиса да занесем и в Карлово на пазар, защото са дирило. Наши-т покровител Г-н Мих. Гюмюш-Гердан в-Пловдив много добръ ни покровителствува, на пук на съсѣдитѣ ни карловци той, казват, ще ни измоли да не плащаме тежки даждия, и да живѣими охално.

Има да са казва нѣщо за малаковитѣ, полкитѣ капелничитѣ, за контетата и коконичитѣ, за мѣнастирите мѣжски и женски, и за един даскал има да ви пришепва нѣщо, ама други пѣт.

Татар-пазарджик — Съобщават ни копия на 4 надписи от развалинитѣ на *Бѣла Черква* (два часа да лѣч от село Батак) и другѣ един доста любопитен надпис, както са види с-един вид нѣкакви рунически букви и още един вид други нѣкакви знакове, смет от един четвъртит камък в-прѣдѣлитѣ на Рила и на Рудоп (доспат). Ний ще по говорим друг пѣт за тѣзи надписи а сега благодарим само на изслѣдователя на тѣзи старини когото и молим да не прѣкъсва своитѣ интересни занятия.

Срѣдец — С-покрусванieto на фенерството в-градъ-т ни расклати са основнитѣ камък и на граби-чорбаджийството, и на проси-калугерството и на подлизи-попството, — на тѣзи неотстъпни спѣтници и съдружници на фенерството. — Чорбаджилѣктъ в-Срѣдец събрка конци-тѣ, изминаха са онѣзи златни за него врѣмена, и той сега лишен от покровители въртоглавишката са слюта низ мишинѣт дупки по градъ-т без да намѣри нѣидѣ при-бѣжище. — Стрижинаретѣ калугере и тѣ зеха да са озѣртат за гостѣе, тая година ги кажи и не слѣтѣ. Срѣдечане ядосани за фанариотски-т дух на Рилскитѣ духовници, завчера испадиха пратениитѣ от тамо таксидиотин Мелетия и писаха до Игуменъ-т и до братията че догдѣ непрѣстанѣт от да фанариотствуват от Срѣдец по друга чест да не очакуват. — Подлизицитѣ фанариотски попове и тѣ си земат двѣтѣ пари, оварениитѣ в-фанариотство иконом поп Антон падна от *постъ-т* си, дадоха му папучитѣ в-рѣжа,

Пирот (Шаркюю) — Патриаршескитѣ посланници които дойдоха уж да разгледат злоупотрѣбленята и богохулното поведѣние на тукашият гърк владика, от една старна с-плашилки, от друга със мазилки, сполучиха да замажат очитѣ на тукашнитѣ чорбаджи-граждане и да ги погодят съ владиката. Той са зарече да не прави вече никакво злоупотрѣбление и посланниците патриаршески станаха кефил за това, и тѣй сега той ще си мѣни търсата!! За удовѣтвorenie пак на Българщината и на Българското народно чувство на нашитѣ Пиротчане, той са услови да им чете въ черква *Върую* се по Български, услови са йоще да покровителствува училищата, ама сичко що работят даскалитѣ той да го знае, и той да ги управлява. От това ви разбирате колко сполучихи ний в-това дѣто поискахми да намалим харачитѣ.

Нини. — Честитѣте ни голѣмата печалба, която спечелвахи ний днес от помираванieto си с нашъ-т гърк владика. Той за нашето към него подновено приятелство обѣща са да ни доведе за новото училище един от най ученитѣ Еллиникоси дидаскали. И не трѣба ли да са рад-вахи и да скачахи от радост ний, като мислихи как на-

шитѣ нискородни шопчета ще са прѣобразят за напред на благородивѣши Еллиникосчета! Да живѣе великата Елада!

Враца — Натрапени-т нам без питанieto ни за Владика Българо-фанариотин Паисий, или както го изобщо тука казуват Пали-свет като запали Плъвен та го наклади на огъи, поиска му са да дойде и тука да извърши каква годѣ фанариотска работа, но не го огрѣя. Ний не само че му прѣсѣкохме пътѣт и желанieto му, но изново пак направихми жалба до Видинскитѣ Вадна за да не стѣпва в-градъ-т ни тая фанариотска зараза, и молим пак Честното Правителство с-най убѣдителни вече думи да избави Епархията ни от този вѣлк а не пастир. Негово В-во като видѣ непрѣклонното наше намѣрение зе си пътѣт и отиде на Орѣхово.

Видин. — Като са научихми че нашитѣ съграждани Цанко и Хаджи Цано, които бѣха отпратени за Лом, ги откарали за Цариград, и защото не можихми да научим от тука нищо за тѣхното диганie, ний сторихми да про-водим за Цариград други двамина наше съграждане и да са научат там каква е тѣзи работа; но в-сѣбота сега като отива единъ-т от тѣх да си подпише тескерето, затвориха го и не пущат никого при него. Това ни много наскърбява, защото гледахи че ни са отнема и пристѣпъ-тъ до Царското правосудие на което ний имаме сичката си надѣжда. Ний които твърдѣ добрѣ познавахми невинност та на нашитѣ съграждане, готови сме синца с-челедта си наедно да са порѣчителствувахми за тѣх, но тука от интригитѣ на фанариотскитѣ ни владика и на *гвозломклията* антихрист неможем да намѣрим лице, а ето за злочестината ни че и пътѣт ни към Цариград са затвара.

Рилскитѣ мѣнастир. — „С-жалост ви съобщавахми че единствениитѣ този староврѣменен наш мѣнастир, на когото България е много задѣлжена, от ден на ден непада от благоволенieto на народа и изгубва влиянието което имаше между Българитѣ, поради своята към Гръцката патриархия прѣданност. Освѣи двоица троица таксидиотитѣ на този мѣнастир, които исплниха своята към народа длѣжност и са показаха достойни поборници на черковинъ-т ни въпрос, изобщо мѣнастирската община са показа твърдѣ хладнокрѣвна в-това народно дѣло. Тя дѣто трѣбаше да бѣде примѣр на другитѣ и да са тури на чело на сичкото Българско духовенство противу фанариотството, за голѣм срам на своето и на народното ни име, продължава и до днес да работѣлствува прѣд отнимачитѣ на черковинѣт ни правдини и да им бѣде приверженна.

Гоститѣ които посѣтиха тѣзи обители сега по въскресение останаха твърдѣ не благодарни, като чуха да са поменува тука несправедливото вече на народа име на Гръцки-тъ патриарх, и от това можем твърдѣ вѣрно да прѣд-

кажем че за наред не ще да има ни половината от тѣз годишнитѣ поклонници. Още по неприятно впечатление произведе на околнитѣ мѣста расчуванieto дѣто че манастирската община по заповѣд на Гръцкият патриарх платила и тѣз година 2000 гр. за гръцкото Богословско училище на Халки. "

Колкото за нас ний не осъждаме только строго едно спомоществование, което става за поддържанieto на едно училище било кое да бѣде; но питаме Рилският Манастир като дава сѣка година по 2000 гр. за поддържанieto на Гръцкото Богословско училище, което и никак има толкова извори и срѣдства за поддържанieto, дава ли барим 200 гр. на годината за поддържанieto на училището при Българската Черква, което нѣма от нийдѣ никакъв доход? Или то не е православно? или защото е Българско трѣба да очаква помощ за съдържанieto си от Гръцкият манастири? Или Българският манастири защото имат най голѣмитѣ си доходи от гръци тѣ, че за туй трѣба само гръцкият училища да поддържат?!

Жално наистина и твърдѣ жално да гледаме още и до днес как нашето народно духовенство не се събѣдява въ свѣитѣ към народа длѣжности, и не зема едно поведение съобразно с-призванieto на служенieto му. Народът са бѣхти и са мѣчи като полузакланна жертва да са искали из убийственитѣ ръцѣ на фанариотството, а тѣзи на които длѣжност та е да помогнат за избавленieto му, не само сѣдят та равнодушно гледат на неговитѣ прѣдсмѣртни мѣчи, но йоще и нравствено и материално поддържат неговитѣ мѣчител.

На народа работа ли е това да са бори за черковни правдини, и да проправя пѣт на духовенството; или е работа на духовенството да са залови за това нѣщо? 12 Владии от нашият народ бром днес и от тѣзи 12-тѣ едвам двама почувствуваха своето призванieto да са жертвуват за черковнитѣ правдини на народа си, и един от инороднитѣ, като истинен пастир, положи душата си за стадото си, а от нашитѣ едни стоят още та са кла-туцат ни сам ни там, а други продължават да держат Българският овци за да хранят гръцкият влци. О врѣмена! О нравн!

Сички тѣзи 12 владии, на едно съ калугеритѣ от 300 и повече Манастиря, на които на чело стоят Зограф, Хилендар и Рила, и сѣе толкоз хиленди мирски свещени лица, ако да подѣйствуваха съвокупно не щеха ли а сѣ въ-сѣстолние да съставят една народна православна черква, отдѣлна от Гръцката? Доволно бѣ само да сѣ отречат самитѣ, и да поддържат отричанieto на народа от патриархалта, тогаз въпросът от само себе си щѣше да са рѣши, и не щѣше да остане на двама трима прѣдставници да са лигавят с-него; нито щѣха Гръцкият Богословци с-таксази безочливост да проповѣдват че нѣма Българи и не припознават Българският народ. Ама таквоз екаждарно са показва нашето духовенство и не заслужи

ни за себе си ни за народа. Мирският ни свещеници вече удавени в-житейски грижи, и асѣл недостойни от избранieto на владиицѣ, ами черното духовенство? сякаш че не сѣ са зачернили за друго, освѣн да зачерният още почече името на народа на който принадлежат. Повече от 6000 души Българи Калугери може да са начетат и освѣн 5-6-души, (не по много) сички други поплетухи излѣзоха. По многото сѣ показваха халлювци готовановци, и че само да просят, да бѣдѣт, да пият и да лежат знаят, а тий по живитѣ испомежду им на мѣсто да служат на народа си служат на противницитѣ му, и не само не дѣйствуват с-народа си ами и противудѣйствуват му, издават го, мѣчат го, насилствено го подчиняват на тѣзи духовна власт от която той са отказва; тий що отдѣто народът са надѣше слѣнце да го огрѣе от там слѣна го ославява.

Не ще ни фанат белким въра, ако кажем че ний съ съззи обливами тѣзи рѣдовце които сме принудени да пишем за ничтожеството на нашето духовенство, но ний сами знайми с-какво раскѣсано сърце изпълними тѣзи наша тежка обязанност и от каква добра воля правим това да корим и да хулим този чин, за който осѣщае че имаме длѣжност повече да го хвалим. Но нека ни кажат че нѣмаме право.

Битоля (13 Црвеник.) — Овде не паметват никой да са етрекло нито едно *Господи помилуй* по Български, нито пак имаше некой нмет що да са пейт Български; но сполайму на Господа не ни остави да загиниме и да ни се раздробуват сърдцето ни ката ден като не можаме да си чуеме кити една речъ по той сладок язык (Българскій) на кого почти сета Битоля говорит. (*) Като предвиждахме че не ще можиме да исполниме желанieto ни с друг *кабил*, отсѣя да си соградиме една друга църквица в коя, като ще се наречит Българска, да се пейт слободно Български; но лукавите кютея цури да я соградиме, и нищо противно не казаха, а като я соградихме, ето ти ты на готова попара и ся набоднаха да сѣ копорат като Ренцери на чуждо бунѣще; (понеже така казват овде попницарените Българи на столйте) а за Българите не остана мѣсто, но за них вече нека бѣдет как и да е они се научени и вака просто да си стоят, ами за псалтов, що го осѣмна два конака скрая (Види 18 брой на Гайдата) не остана мѣсто кѣде да застанит, а ние кутрите япи на горе на долу за да видим негдѣ псалчето за да запейт по майчинитѣ ни язык та да сѣ поразат дошляците петли на чуждото бунѣще, но не слушнахме ни *Господи помилуй* по Български да се речит ах! ах!

(*) Овде со стрела да бараш Елен не можеш да пайдиш, нито цыцари. Огсвен некой Магаровчани другите сѣ сите Българи по имат такива нѣкои изваркосани (попницарени) Българи и ови сет народни душмане.

Много пъти молахме некой Прилѣпчани барем в дълник да ни попейт малце Български и нѣ послушваха се е сърце, ама с триста страхови, за кое доста им благодарим; най послѣ решихми веќе и в празничен ден да се пейт Български, но никой немаше кой да обесит на мачката звончето. Ето ти за щастіе наше едно Прилѣпчанче, (за кое приказват че и в Солун пеяло Български) което си посеше въ пазухите със потребните книги, се обща велешим: „аз утрѣ ќе пеам Български макар и върѣд църква да ме обесат не ще престанем. Утредента на Спасовден (ама стой да ти кажа и ние си рековме да застойме околу него за да ако да дойт работата за дървен Господ) като почна славеит наш да пейт брѣ и псалтови завикаха: *ти треки ? ти треки ? цѣс ! цѣс !* бре и попове викаха *ти еромай ? ти еромай ? та скасомен*. Како дѣвольт що пукнуват от темѣи така и Гърците пукнуват како костене (кестене) кога чуят Български да се пейт или да се зборуват. Бре и зет му на владиката излезе от олтар, почна да църчит и да на мават въртейшим главата съ прсто „тора еркете о Венедиктус та йдис пос та се кремаси, а псалтчето нито намавнување съ стапчето да си отбранит полата..... като видохме че честѣа ни сполучи, си донесохме един псалт мошне добѣр от Охрид.

Да ви кажѣ асла како сет Гърци-ве, ако се кажѣш троа мек тога ќе ти јавнат и на вратѣ-т, ами ако се кажеш троа лют ќе се скинат бегайким; нам така овде ни се виде; ами тамо не знам како е, токо отворете си очите зере ви ги отворѣат, ако оменете малце неки велѣиѣ, самарите се азар, а за нас послѣ како що сме по тамо немаат.

Ако да ме знаиш кой съм не само за поща пара сѣ не би ми сакал, но и за книгѣ-та би ми я платил а мистилото нека ти е просто. **

Браила — Намѣрих се тука и аз кога то стана на 21 т. тържеството при раздаваието на награды тѣ въ тукашното Българско училище.

Може би Бѣлг. Пчела по обстоятелствено да опише обряда на туй тържество, толкос прѣятно колкото и похвално. Ний като един странник ще речем за него това само, което направи в нас едно силно и радостно впечатлѣние.

Браилското училище не е по високо от ония каквито имама въ голѣмитѣ градове в нашето отечество. То не е нито Гимназия, нито полугимназия, но то е много нѣщо за съотечественици тѣ ни в Браила. Благодарение на учителитѣ и настоятелитѣ, успѣхѣ-т му е много по горен от колкото можеше да са чака от училище на III класа. Видѣх ученици съ дух, будност и смѣлост; по добро поручителство от това не са изискува за усърдието на учителитѣ и за успѣха на ученицитѣ.

Това е, което можем да кажем върху самия прѣдмет

за наградитѣ в Браилското училище. Но туй не е само, има нѣщо повече забѣлжително, повече важно което само един странен Българин, дошел от Българско можеше да почувствува на това тържество.

В един град като Браила да гледа човек Българско училище в което да са възпитават близо 150 ученика в народно учение, да вижда в едно училищно тържество бацитѣ и майкитѣ на тѣя дѣца да присѣдствуват, да слушат около себе си Български глас, да намира най послѣ в един град който е не в Българска страна, едно пѣлно Българско общество, това е едно явение доста утѣшително за сѣки чувствителен Българин.

По край частнитѣ си търговски работи Браилци днес имат и едно търговско дружество „Народност“ основано на акции. Ако и за интерес направено това дружество но то докарва не малка нравствена полза за нацията въ този град.

Основанието на Браилскій лист „Българска Пчела“ и това на Българското училище сѣ неоспорими доказателства за Патріотизма на нашитѣ Браилски съотечественици:

Галац — Този град, както знаете е твърдѣ близу до Браила, по нашитѣ тука съотечественици още са клатучат и немогат да са ѣкавят да трѣгнат в-пѣтя в-който гледами да отиват тѣхнитѣ сосѣди еднородци в-Браила. Наистина, а тука не сѣ лишени от иститѣ стремления; чувствуват, желаят и жертвуват и тѣ, а между тѣмъ защо не се вижда и тука българскій живот както въ Браила?

На това ако не е причината друга, то можем да речем че е тая дѣто нѣмат тукашнитѣ Бѣлгари централизация. Тая централизация тѣ може да очакват от искарваніето на църквата си, може бы и с тая цѣл да сѣ начили съзиданието ѣ, та сѣ вдали на нея сичкото си внимание. Ний желайим да по излѣзе тѣй. За тая църква до сега сѣ похарчени близо десѣт хиляди желтици, до искарваніето и трѣбуват двѣ или три хиляди желт. още. Тѣзи пари сѣ дадени и ще се дадѣт само от Галацкитѣ ни съотечественици. Едно такова количество, принесено от тѣх, показува че не сѣ лишени от патріотизмъ. Желателно е само да побързат с искарваніето на църквата и да додѣт послѣ в положеніе да продължават и за други народополезни работи. Едно по живо помѣрдаване от тѣхна страна, и църквата ще се искара и училището, което стои затворено от толкова години, пак ще се откѣре

Наистина, ако вникне човекъ въ работитѣ не само на тукашнитѣ ни съотечественици, но и на секѣдѣ въ Влашко, ще намѣри че, не от нѣманіе на срѣдства, но от нѣманіе на добра воля — от немарение е — дѣто не успѣват съ скор ход въ народополезнитѣ си работи.

Като поменехми за тукашната Българска църква дължни са считама да споменем за приносѣ на покойния Димитрія Добровиц, родом от Рѣховица (тѣрновско), който

на смъртний си час завѣща на църквата сто австрійски ж. които вече са и дадохъ на настоятелитѣ от брата му Х. Парашкива.

Малак челѣк дава голѣм примѣр на голѣми хора!!!

Вѣчна ти память покойниче Димитрие!

Гюргево. — Ето още един град въ тая от сам Дунавска земя дѣто са пробужда нов отвѣд Дунавски — Български, народен живот. Въ Гюргево днес има общество и касса за поддържаніе на едно Българско училище въ тоя град за цѣли пет години. Пожертвуванията на тукашнитѣ ни съотечественици за това възлизат на 6/700 желт. авст. за сѣка една година. Вече и кѣща за училище са фана и учител Г. Н. Касабова доведоха. Родолюбивитѣ ни съотечественици въ тоя град мислят от избиткитѣ на речениата сума, въ разстояніе на петтѣх години да икономисат един капитал достаточен за поддържаніе на туй училище още за толкоз врѣме. Ний сме увѣрени на туй. А още повече сме увѣрени, че като вкусат нравствената полза на тѣхнитѣ жертви въ тѣзи пет години, за напредъ ще са намѣрят расположени към по голѣми пожертвувания върхъ тая благородна цѣл.

Букурещ. — Като ви приказвах за съотечественицитѣ на два три града в Влашката земя, не ще е злѣ да помяна нѣщо и за ония които живѣят в столицата Букурещ. Ако да гледаме приказки тѣ им се голѣми работи искат да правят. Естествено, като гледат Букуреша голѣм град, искат да сѣ и работитѣ им да сѣ такива голѣми и грѣмливи, като грѣмливитѣ негови улици, и наистина сполучили сѣ до нѣйдѣ на такива да ги замаят. Но понеже трѣба работитѣ им да мязат по сичко на голѣмината и на грѣмливината на Букуреща, трѣба да подлежат и тѣ на неговитѣ измѣнѣния, на неговитѣ ущерби. Научили сте ся че прѣз този мѣсец Дѣмбовица приляла, удавила и завлѣкла половината на Букуреша, е, от това може да предполагате че това наводнѣніе ако не е завлѣкло и полвинѣтъ от голѣмитѣ работи на Букурешкитѣ Българи, то барим ги е срутило до дѣно.

Читалище, благотворна община, великѣ пансион (кой ги глѣда на таквиз с малки пиена училища!) църква, народен орган, и тѣй както ги е нѣмало още на свѣт, пак трѣба да не ги е пощадила водета за да ги изключи от общата пагуба, ами ги е така недородени завлѣкла въ синия океан на несществуваніето.

Но да бѣдем по изяснителни и серіозни.

Нето по горни нето по доли от другитѣ ни во Влашко съотечественици сѣ нашитѣ Букурешки Българи, било и в какво да е отношеніе. Желаят и тѣ да имат своето Българско общество, своето Българско училище, Българска църква, българскѣ вѣстник, склонни сѣ и да жертвуват на това; но от гдѣ произлиза че нищо у тѣх основно не става? „Кога жената нѣма на ума си да мѣсе хлѣб, три дни отсява“ и „девятъ баби килаво дѣте“ от тѣзи двѣ пословици нѣка си избѣржт сами онѣзи, които

разбират сами че по прилича на работитѣ им, зашто ний, бога ми, не можем нищо да разберем от тѣх. Ще им речем само че додѣто тѣ, букур. съотечественици, оженени там — за Гъркини, Влашкини (изобиліе искай в туй) и Българи (рѣдкост голѣма) и оѣззи които ще са женят там за напред, до кѣд вноскѣ въ семействата си за домашен един чужди язык; до кѣд не възпитват дѣцата си на отечествен язык и в народно възпитаніе, до тогава ще бѣдѣт, да прощават за лютата дума, *изгубени Българи*. И тѣ никога не ще могат да имат *пѣлно* Българско общество, както на примѣр Браилскитѣ Българи.

Малка цѣна дават тѣ на този най важен предмет. Но ний и пак можем да ги увѣрим: додѣ нѣмат семействата си *Български семейства* не могат да имат и *пѣлно Българско общество* нето сега нето за въ бѣдущѣ.

Да, такива нѣкакви като святогорски събрания може да имат до нѣйдѣ; и тѣ събрания ще траят до-колкото трае пребываніето на секиго едного, които е отишел по работата си въ Букурещ.

Това исто може да речем и за спичкитѣ наши съотечественици распрѣснати комахай на секи град въ Съединенитѣ Княжества.

Ески-Джумая. — На 18 Юния прѣз нощ-тъм частъ на 4 1/2 до 15 души разбойници въоружени влѣзоха в кѣщата на Г-на Теня Н. Шишманов; тѣ посѣли нарочно сълби и *кириши* за прескачане и подластие; но като не можли да прескочат прѣз вратата им, влѣзли в съседната кѣща и, като искъртит сѣзната, влѣзват в-дворѣтъ му, отварят пѣтнитѣ врата, поставят 5-6 души на ближнитѣ съседни кѣщии врата да пазят да не излѣзе нѣкой. Сѣщо тѣй поставят стрижары и на пѣтнитѣ врата в-домѣтъ на рѣчениитѣ Тѣня, а другитѣ които влѣзли в-трѣ искъртит кѣщнитѣ врата и влѣзват. Брат му и майка му спели на вѣп; тѣ, като виждат че ги нападнали разбойници, хващат да викат за помощ, но тѣ тоз час ги притисват. Брата му Жека виѣсват в-трѣ в кѣщи, а майка му която ся хвърлила от чардака долу, улавят ѣ външнитѣ стражари и ѣй придашат да не вика. Г-н Тѣню като вижда чо счупили кѣщнитѣ врата сполучва да си скрие; влѣхвитѣ, тогива хващат да мѣчат брата му Жека, и като го пробождат на 7 мѣста, принудили го най по-слѣ да убави ключовитѣ на санджкитѣ. Въ туй врѣме, когато тѣ обирали, народ ся струпва в улицѣтъ, нѣ можеше ни един да приближи към кѣщата от пушкането на влѣхвитѣ. Тѣ като че нарочно грѣмяхъ и викахъ да-вно пристѣпни нѣкой за да го застрѣлят. За чудяніе обаче и за забѣлжваніе е това че при толкова вѣк, грѣм и екот като са изгрѣмѣха нѣкои повече от 50 пушки не ся поевни никой от запѣтетата. И даже слѣд врѣме когато от народа нѣкои са притекоха да ежат на конака, намират го затворен, и запѣтетата до един заспали. До дѣ ги събудят да додѣт тѣ, влѣхвитѣ обраха и оплѣниха кѣщата и стрѣлещи срѣщу хората, отидоха си като

оставиха на пътя и една жена ранена. За пагубата не можем още да ви дадем точни извѣстия, но рааумѣва са че не е малка, а още по голѣм е страхът на сичкиѣ граждани от смѣлостта на вѣлхвѣтъ, които в-срѣд градът като на нападат в-къщата ни, мислѣте вече какъв живот живѣими и колко сме свободни и кърските си работи да гледаме.

Сцена изъ домашниятъ животъ на наши-те чорбаджіе.

(Продълженіе отъ III явленіе.)

Петко. Ты знаѣшъ, чорбаджи, че аз имам брат Стоян, Кръшишия, Чорбаджи! Прякора му је Кръшишия, Чорбаджи, че той скръши веднаш на једин циганин шията. Лош, човяк, чорбаджи, лош като куче... как да ти кажа, чорбаджи!... Срам ма е, чорбаджи, да ти кажа... Стоян е, чорбаджи, мой брат, чорбаджи!... Ти знаѣш, чорбаджи, че кото умря тато, той остави нам, — да ти кажа, филан — къщица-филан, три вола, чорбаджи, и једин кон, нивици и ливадици, та не само това чорбаджи! Ти не знаеш, чорбаджи, каква покъщнина — и у вас я нема, чорбаджи! Виѣ не разбирате, чорбаджи, у вас у филибелиѣте нѣма тѣжкѣ работи: врѣшници и перустии, виѣ въ копринена крѣпа си купувате кюмюр на пазара-т и домовина нѣмате, чорбаджи!

Михалаки Стига, стига... знаа, знаа... Казвай каква работа имаш по-скоро, че ща ида на конакт.

Петко. От-ка умря, чорбаджи, баща ни сичко остана нам....

Михалаки. И това знаа. Още що?

Петко. И така, чорбаджи!...

Михалаки. (Прекъсва на Петка разговора-т.) Замина та сѣдни.

Петко. Ех, Чорбаджи! За назе знаеш ли чорбаджи стой, сѣди, се једно је! Ниѣ сме научени, чорбаджи, ступим на пивата цѣли ден и да са печем на слѣнце то, та давно спечѣлим някуя пара да прехраним къщата си, чорбаджи! Знаеш ли ваша милос, съ крѣвав пот са печелат парички-те....

Михалаки. Казвай, що е направил Петко.

Петко. И така, кузум чорбаджи! Петко като по-млад син на баща ни, той казва че нему сиде са пада покъщнината... Обрал наш Петко, чорбаджи, сахане-махане, котлета-моллета, варѣидже и старото бѣкле, чорбаджи! Срам, срам чорбаджи, мене ма је срам да ти кажа... зел и татовите вѣхти царвуле, на майка чекрѣжа и дѣрака и вретената..... А мой-та жена сѣди и плаче. А защо плаче, чорбаджи? Да ти кажа чорбаджи, жално ѣ је, и не ѣ бил баща, и не ѣ била майка наша мама и наш тато... И друго зло направил Петко брат ми,

чорбаджи! Аз бѣх на пазара, а той обрал сичко чорбаджи и.... и....

Михалаки И... и що? бѣгал, или що? казвай?

Петко. Не, чорбаджи! Това е наша домашна работа.

Михалаки. Аппувал някуго?

Петко. Не, чорбаджи! Бил жена ми и зел и гривните; аз тиѣ гривни бѣх купил от Курта Златарат; а той казва, че биле останале от мама. Аз му казвам, че ща кажа на чорбаджијата, а той казва „Какво ше ми направи твои-ят чорбаджи, аз от него са не буа, аз ща прата и тебе и твои-ят чорбаджи да брулите круши съ уши-те си.“ А това ще рече, чорбаджи, че ниѣ съ тебе и двоица сме магарета. Той мисли, че сичките чорбаджіе са како наш Бонча Пита-та, а не знаѣ, че ти чорбаджи можеш и да колиш и да бесиш и да палиш и да гасиш... Брат ми чорбаджи не знае що го чака.

Михалаки. Ахъ магарето! Аз ща му заплаца, ти си трай.

Петко. Ты, чорбаджи, побий го, посѣди го и земи му сичко, што ѣ останало от тата та, ниѣ съ тебе ще онождаме филан оното. Разбра ли чорбаджи що искам да ти кажа? Аз си знаа борча.

Михалаки. Добре, добре! (Вика) Иване-е-е!

Петко. Така, чорбаджи, дето щат са хранюкат другите чорбаджіе, то по-добре ваша милос. Ех, Чорбаджи! земи што земеш, само да го побием пѣси-ят син.

Михалаки. Добре, добре! (Вика) Иване-е-е!

Петко. Тая година, чорбаджи, орѣхи-те са много уро-диха.... Искаш ли, чорбаджи, да ви донеса? Да ми са живи дѣчицата, чорбаджи, тиѣ обичат орѣхи, — и що да кажа чорбаджи и срамъ ма је да кажа, — тиѣ и от чуждите орѣхи много превлякуха дома и понабихме таваня.

Михалаки. Донеси, донеси. Да ти са живи дѣчицата. (Вика) Иване-е-е-е.

Иван. Чуя-я-я (Влиза) заповядай чорбаджи.

Михалаки. Свине! Не чуѣш ли, че та викам цял сахатъ? Ах ти свине Панигурска! Де је Мария?

Иван. (шушне) А ти свиня Станимашка, станимашките свине и филибелишките чорбаджіе на једин калѣп са изляни; и тиѣ и ониѣ на готово са хранюкат. (сѣ глас.) Аз чорбаджи давах на коконата кафе, а Мария и гладѣ краката. (*)

Михалаки. Кой је вън?

Иван. Стоян от Дѣбене, брат на бая Петка, чорбаджи!

Петко. Ето го, чорбаджи! Ето го че је дошал. Така чорбаджи, както ти рекух.

Михалаки. Добре, добре. (Ивану.) Викай Стояна да влѣзе. (Слѣди.)

(*) Въ Пловдив на гъркините гладат краката, кога тиѣ лягат и когато стоят.

Черти на нѣкои народи.

I. Кога са биятъ.

ЕНГЛЕЗИНЪТ. Кога ще са бие безгрижно и хладно-ързвѣо съблича горната си дреха, вспретва ръкавитѣ си и тогаз попитва противникъ-т си с когото ще са бие : „Колко дѣца имаш ?“ и като му отговори той, на това Енглезинът ще му каже : „Е, да знаеш сега че твойтѣ дѣца не ще имат вече баща“ и тѣй зафаща боѣ-т.

ФРАНЦУЗИНЪ-Т, Като избѣзе съ противникъ-т си на дуел, стои безгрижно та си пуши цигарката и чака да го случи крошумъ-т въ гърдитѣ. Но ако са не ударят и двамата, тогаз си простират един други рѣцѣ и стават пріатели.

ИСПАНЕЦЪ-Т — Прѣди да измѣкне поожъ-т си пята противникът си : благороден ли е, и достоин ли е да са бие с-него ?

АМЕРИКАНЕЦЪ-Т — Склонява да тегли жреба, и ако са падне нему черна жреба а на противникъ-т му бѣда, тогази той спокойно самси са убива съ пушката си.

НѢМЕЦЪ-Т — Прѣди сичко ише да му са обіесни добръ причината, защо да са бие, и ако са увѣри че е нужно да са бие, помисля нѣколко врѣме не може ли туй нѣшо съ други нѣкой начин да са потѣкми, и ако види че инак не може, най подир с мажраніе и псуваніе зафаща дуель-т.

МАДЖАРИНЪ-Т — Мълчи много врѣме, или говори тихо, та че отведнѣж пламнува и като дръпне каквото му падне в ръка, ударя с-него противникъ-т си.

ТАЛИЕНЕЦЪ-Т — Са скрива нѣйдѣ на тъмно и скривно мѣсто та причаква противникъ-т си и го пробажда прѣди да го види той.

ВЛАХЪ-Т, Ако му е направил нѣкой зло, помни, и кога намѣри противникъ-т си сам си, (ама ако ще бы и слѣд 20 години) стисва го за гушата и му казва : „Повниши ли прѣди толкоз години като ми стори това и това? Сега щѣ ти го извади из носъ-т.

КАЗАКЪ-Т Са примѣква до противникъ-т си и гледа да го докопа за перчемъ-т, туй прави и насрѣшникът му. И тѣй като са уловят за косми тѣ, дърпат са на сам на татак, додѣ не остане киката на едного то въ рѣцѣ тѣ на другиъ-т.

КИТАЕЦЪ-Т, Като са скара с-нѣкого, изважда сабята си та са пробожда сам и казува : „мойта сабя е по добра от твойта.“ Противникъ-т му на в-час и той изважда пак своята си сабя, ударя са и той сам си и казува : „Не е тѣй, мойта сабя е по добра.“

ИНДИЯНЕЦЪ-Т, Като убіе противникъ-т си, запаса го на къщата си та го опица и го изяда.

ГЪРКЪ-Т — Пращи, вика, дере са, копри са да но улаши противникъ-т си, и като види че не му минуват пламнели тѣ, яодгѣва опаш и побѣгва.

БЪЛГАРИНЪ-Т Търпи, непрѣхнова отведнѣж, уклонява са от сбиваніе, често и бѣга, но като фани да са позапира и да са почесва в тилъ-т, бѣгай от него, рѣшен е на сичко. (Слѣди.)

Вѣстнишкарски расправи.

За да покрие кѣлко-годѣ недостойнството на свонѣт от Цариград кореспонденти, Българската Пчела зема на себе си тѣхната отгѣтственност и като нема, горката Пчела, с-какво да са отбие за нѣкои работи в-конто ѣх уличихми принудила са да земе нашият от 20 брой прѣв член да го раскѣса на парчета та сѣднала да го унича, да го души и търси дано на намѣри в-него дѣх какъвто не е бил и неможе да бѣде в-него.

Но изважда ли това щото търси тя от анатоміята кой-то прави на нашият член? Далечно и не. Първотя търси нѣщо с-което да ѣх обвини прѣд публиката за да оправдай кореспондентина си когото призовахми на обяснение; и друго да си отмѣсти в-задѣвнаніето от което тя са намѣрва белким докачена. А какво намѣрва? Бѣломи-слящата тя, намѣрва в-членъ-т незнам какви черни и черноки мисли, които отдава на неточното оцѣненіе на положението що правим уж ний. Повинни ли сме в-такъвъ грѣх ний, не е наше да са оправяем, тѣзи които смъ внимателно чели до нийт листъ-т ни могат да сѣдят, а времето ще покаже кой от нас е имал не точно оцѣненіе на положението. Но Пчелата са изрича прѣсѣдно нам остава да кажем че „котката когато ще си ѣде котетата тя на плѣхчета ги уприличава“

Ибраилският Пчелар, за нашият опасения от неразбранието дѣйствиѣ на нашенците върху въпросъ-т, позволил си да ни сравни със заяк, комуто лесно и скоро настрѣхвват космитѣ. Ний са благодарими за това угодобеніе на малък заяк, защото ѣх изключават от угодобеніето на велик заяк, комуто не лесно и не скоро шрѣкноват ушитѣ, но за това той са намѣрва за сѣкога в-най унизително състояние.

Но да оставим на страна тѣзи стайковски сравнения и уподобения и да почитам Пчелата що ѣх зорѣт със тѣзи нейни олур олмас порицания и произволни претѣкования. (Слѣди.)

Много материал на съобщенията ни извѣи не ни остави мѣсто да помѣстим по други нѣща, и за това ще прощават читателитѣ; ний мислим че обзорѣието на състояніето в-нашето отечество е по интересно от сѣко друго чтеніе. Много йоше от допискиѣт ни также оставаха непомѣстени, но ще видим и тѣх как по скоро да обнародуваме.